

Електронні комунікації в бібліотечно-інформаційній освіті, науці та практиці

II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

05 травня 2023 року

м. Надвірна

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «НАДВІРНЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НТУ»
Циклова комісія інформаційної діяльності**

**ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ
В БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНІЙ ОСВІТІ, НАУЦІ ТА ПРАКТИЦІ**

Тези доповідей

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

05 травня 2023 року

Надвірна 2023

УДК 004:[37:02](477)(043)

Е 50

Матеріали подані в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Плитус О.С., к.і.н., голова циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»;

Трачук Л. Ф., к.і.н., викладач циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Рекомендовано до видання Педагогічною радою
ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»,
протокол від 23 травня 2023 р. №8

Е 50 Електронні комунікації в бібліотечно-інформаційній освіті, науці та практиці : тези доп. II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 5 травня 2023 року. – Надвірна : ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», 2023. – 160 с.

Збірник містить тези доповідей результатів актуальних досліджень ролі Інтернету як сучасного провідного каналу комунікації; особливостей застосування електронних комунікацій у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, бібліотечній та архівній справі; проблем викладання дисциплін соціокомунікаційного циклу.

Розрахований на науковців, викладачів і здобувачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи, представників органів державної влади та місцевого самоврядування.

УДК 004:[37:02](477)(043)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Нагорний Ростислав Васильович – голова організаційного комітету, директор ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Скрипник Василь Степанович – доктор технічних наук, заступник директора з навчальної роботи ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Плитус Олександра Семенівна – кандидат історичних наук, голова циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ».

Трачук Людмила Федорівна – кандидат історичних наук, викладач циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

Модератор:

Плитус Олександра Семенівна – кандидат історичних наук, голова циклової комісії інформаційної діяльності ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ»

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІНТЕРНЕТ ЯК СУЧАСНИЙ ПРОВІДНИЙ КАНАЛ КОМУНІКАЦІЇ

Казначеева Л.М., Масюк І.О. Використання діджиталізації у збереженні фольклору: досвід Рівненщини.....	8
Корніюк О.О. Культура електронного документообігу інформаційних установ.....	10
Кучер В.В., Палеха Ю.І. Онлайн навчання сучасності: провайдери.....	12
Левковець Н.П. Особливості технології NFT.....	14
Насадюк І.В., Трачук Л.Ф. Роль мемів в інтернет-комунікації.....	16
Пікалова В.В. Twitter як інструмент боротьби проти інформаційної агресії рф в онлайн-середовищі.....	18
Плитус О.С., Шпитко І.В. Особливості переходу на електронні трудові книжки.....	20
Пшик В.М. Документування трудових відносин в державних установах України.....	24
Стрюк А.О. Інформаційна система, як важливий аспект кадрової служби підприємства.....	26
Христенко О.В., Балясов М.В. CRM-система як засіб ефективного управління підприємством.....	28

СЕКЦІЯ 2. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Борко В.Я., Ломпас О.Р. Методи електронної комунікації в органах влади та державних установах.....	30
Григораш С.М., Бурківська Л.Ю. Інформаційно-аналітична діяльність як супровід роботи органів місцевого самоврядування.....	33
Дякур Ю.В. Соціальні мережі як інструмент електронної комунікації в діяльності органів місцевого самоврядування (на прикладі Надвірнянської територіальної громади).....	38
Іванюха Т.В., Даниленко Ю.С. Електронні канали та інструменти комунікації пресслужби державної установи: регіональний аспект.....	40
Іванюха Т.В., Дерев'яно О.О. Інформаційно-аналітична діяльність місцевих органів державної виконавчої влади: функціональний аспект.....	43
Кравець Ю.І., Плитус О.С. Переваги та недоліки в роботі офіційних ресурсів державних органів влади України в рейтингових соцмережах.....	45
Крупа Х.М., Ганцюк Т.Д. Особливості комунікації органів виконавчої влади засобами інформаційного наповнення офіційних вебсайтів.....	48
Надольська В.В. Центри надання адміністративних послуг Волинської області як складова розвитку електронного урядування.....	50
Опар Н.В., Ганцюк Т.Д. Інформаційно-комунікаційна взаємодія органів державної влади та суспільства у сучасних умовах.....	53
Петрович В.В. Електронне документування управлінської діяльності в органах державного управління.....	56

Петрович І.В. Роль електронних комунікацій у прийнятті управлінських рішень органами державної влади та місцевого самоврядування.....	59
Сидорук С.Д. Електронна демократія як форма взаємодії держави та громадян.....	62

СЕКЦІЯ 3. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В БІБЛІОТЕЧНІЙ СПРАВІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ІНСТРУМЕНТАРІЙ ТА ТОЧКИ РОСТУ

Бабенко Ж.В. Інформаційний контент як результат діяльності інформаційних установ.....	65
Безклуба А.С. Месенджер «Telegram» як ефективний інструмент комунікації з віртуальними користувачами бібліотеки.....	68
Василинина О.М., Манжос А.А. Перспективи впровадження мультимедійних технологій у практику сучасних бібліотек.....	71
Галаган В.В., Бабак А.О., Заворотний С.М. Аналіз можливостей та структури бібліотечної веб-сторінки онлайн-книги Пенсильванського університету.....	73
Галузінський Б.О., Веремчук О.В. Веб-сайти бібліотек: основне призначення та вимоги до них.....	76
Гевчук І.І., Скільська М.І. Вплив соціальних мереж на бібліотечну справу та їх взаємодія.....	79
Гнітько А.О. Організація віртуального простору сучасної бібліотеки.....	81
Данькевич Ю.В. Вебсайт бібліотеки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського як засіб комунікації.....	83
Жирик Л.І., Бабій Л.В. Розвиток професійних компетентностей з цифрової грамотності відвідувачів Івано-франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка (в рамках діяльності регіонального тренінгового центру).....	85
Кучер В.В., Ігнатенко Б.В., Хімич А.О., Заворотний С.М. Веб-сайт «Національна бібліотека України імені В. Вернадського» як комунікаційний канал та джерело інформаційного забезпечення здобувачів освіти.....	87
Кушнерчук М.І. Використання новітніх інформаційних технологій в публічній бібліотеці.....	90
Лисенко В.М. Впровадження сучасних медіа-практик у діяльність бібліотеки закладу фахової передвищої освіти.....	93
Матвійчук О.Є. Представлення відео-контенту освітянських бібліотек на платформі YouTube.....	95
Мінакова Я.О. Особливості організації виставкової діяльності сучасних бібліотечних закладів.....	97
Мовчан К.М. Бібліотека університету в системі електронних комунікацій....	99
Плитус О.С., Скрябіна С.П. Роль електронної бібліотеки в освітньому процесі.....	101
Пономаренко Л.О. Інформаційні ресурси та сервіси ДНПБ України імені В.О. Сухомлинського для забезпечення професійного розвитку бібліотечних фахівців.....	104

Ржеуський А.В., Кунанець Н.Е. Роль відеохостингів в популяризації електронних інформаційних ресурсів бібліотек.....	107
Смірнова Н.Ф. Формування інформаційного соціокультурного простору сучасної бібліотеки.....	109
Тараненко С.Р. Розвиток сучасної бібліотеки у відкритому публічному комунікаційному просторі.....	111
Теличко Т.М., Макаренко О.М. Цифрові технології бібліотеки коледжу – складова сучасного інформаційно-освітнього простору.....	114
Хімейчук В.М. Сучасні електронні ресурси – вагоме покращення ефективності роботи бібліотек територіальних громад Івано-Франківщини...	117

СЕКЦІЯ 4. ОСВІТА І ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Астахова М.С. Освітня соціально-мережева активність та цифрова комунікація.....	120
Головчук О.В. Саморозвиток і самоосвіта з використанням електронних комунікацій.....	122
Скрипник В.С., Ферштей І.Л. Електронні комунікації та системи цифровізації при організації освітнього процесу.....	125

СЕКЦІЯ 5. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АРХІВІВ

Гасуляк С.Р., Веремчук О.В. Інтернет-комунікації як інструмент ефективної діяльності архіву.....	128
Насадюк І.В., Семенюк Т.П. Електронні послуги та ресурси архівів України.	131
Семенюк Т.П. Електронні виставки архівних документів як один із елементів інформаційних ресурсів архівів (на прикладі державного архіву Івано-Франківської області).....	133

СЕКЦІЯ 6. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Бондар В.Д., Шершньова О.В. Зміст понять «архівна справа» та «бібліотечна справа» (на прикладі асоціативних експериментів зі здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» Національного університету «Острозька академія»).....	136
Коломієць Н.А. Освітня програма «Архівістика та управління документацією» київського національного університету імені Тараса Шевченка в родині програм соціокомунікаційного циклу.....	140
Кондратюк М.М. Використання можливостей СНАТGPT у викладанні дисциплін соціокомунікаційного циклу.....	142
Палеха Ю.І. Складники галузевої документації.....	145
Прокопович Л.С. Окремі питання викладання дисципліни соціокомунікаційного циклу.....	148
Сілкова Г.В., Костенко М.С. Soft skills у формуванні аналітичної складової фахівця з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.....	151
Алфавітний список учасників конференції.....	155

працювати та приймати рішення, забезпечувати якість виконуваних завдань, що відповідає поняттю «готовність» майбутніх фахівців до професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова КМУ № 266 від 29.04.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
2. Калакура Я.С. Сучасне архівознавство у Шевченківському університеті // Студії з архівної справи та документознавства. 1999. Т. 4. С. 58–61.
3. Калакура Я.С. Архівіст третього тисячоліття (модель історика-архівіста очима архівознавчої кафедри Національного університету імені Тараса Шевченка) // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. 1999. Вип. 1. С. 37–45.
4. Калакура Я.С. Історико-архівознавча школа Київського національного університету імені Тараса Шевченка // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. 2000. Вип. 2. С. 8–19.
5. Калакура Я.С., Войцехівська І.Н. Інформатика в системі архівної освіти (з досвіду Київського національного університету імені Тараса Шевченка) // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. 2002. Вип. 5. С. 141–146.
6. Войцехівська І.Н. Кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка // Українська архівна енциклопедія. Київ, 2008. С. 495–496.
7. Калакура Я.С., Щербак М.Г. 70 років архівознавчій кафедрі Київського університету // Архіви України. 2014. № 4–5. С.338–345.

УДК 378:316.77

Кондратюк М.М.

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ CHATGPT У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ

Актуальність теми дослідження обумовлена високими темпами зростання використання можливостей штучного інтелекту (ШІ) у сферах суспільної діяльності, зокрема й сфері освіти. Сьогодні розвиток ШІ змінює парадигму освіти, формуючи явні вигоди, а разом з тим і кидає виклики для усіх учасників освітнього процесу.

Метою дослідження є обґрунтування переваг використання ChatGPT при викладанні дисциплін соціокомунікаційного циклу, як потенційно корисного інструменту, що може покращити процес викладання, полегшити роботу викладача та сприяти глибшому розумінню здобувачами вищої освіти навчального матеріалу.

ChatGPT (Generative Pre-Trained Transformer) – це чат-бот, процесор природної мови, який генерує текст на основі глибокого навчання, використовуючи нейронні мережі. Сьогодні чат стає цифровим радником, який формує структуровані відповіді на запитання. Багато фахівців у сфері цифровізації визнають штучний інтелект як незворотній тренд, однак, ставлення до технологій ШІ у суспільстві неоднозначне. Так, у освітянському середовищі активно

обговорюються проблеми академічної доброчесності, які загострюються з широким використанням можливостей штучного інтелекту при написанні наукових робіт, проведення досліджень тощо. Наприклад, у США спостерігається активна робота навчальних закладів у площині врегулювання питань академічної доброчесності, через оновлення своїх політик академічної доброчесності та надання посібників для викладачів, а регуляторні органи окреслюють ризики, пов'язані зі штучним інтелектом [1].

В Україні також обговорюються питання врегулювання використання ШІ у сфері освіти. Разом з тим, дана технологія розглядається як можливість технологічного розвитку українського суспільства, а інтеграція штучного інтелекту у освіту України повинна сприяти навчанню учнів інновацій [2].

При використанні новітніх технологій на основі ШІ у викладанні соціокомунікаційних дисциплін, у рамках підготовки фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, потрібно враховувати декілька аспектів.

По-перше, пам'ятати про недоліки ChatGPT. Хоча модель заснована на величезному обсязі даних та здатна виробляти прийнятні результати, вона може містити неточності та помилки.

По-друге, ChatGPT може видавати правдоподібні відповіді, або ж за браком даних «вигадувати» нові факти, цитати, джерела інформації, яких не існує тощо. Викладачі повинні бути уважними при використанні цих результатів та здійснювати додаткову перевірку, щоб переконатися в їхній точності. Разом з тим, варто врахувати, що ChatGPT використовує контент з інтернету станом на 2021 р., що обмежує його у генеруванні відповідей на основі найновіших даних [3].

Важливо під час користування ChatGPT формулювати точний запит (Prompt engineering) для досягнення найякіснішої відповіді від системи.

Враховуючи недоліки, ChatGPT може слугувати інструментом для розширення можливостей викладачів щодо створення навчальних матеріалів, ставши цифровим помічником та допомагаючи швидше та ефективніше виконати рутинну роботу. З огляду на практичний досвід автора застосування ChatGPT, можемо навести декілька прикладів використання ШІ у викладанні дисциплін соціальнокомунікаційного циклу:

- Створення структури освітнього продукту (заняття, посібника чи курсу). Модель може генерувати різні варіанти тексту з вказаними параметрами, такими як тема, стиль та складність, що дозволить викладачеві урізноманітнювати контент для здобувачів вищої освіти.

- Складання завдань чи формування ситуативних сценаріїв з курсу.

- Генерація навчальних цілей для воркшопу чи тренінгу, що допомагає знизити адміністративне навантаження на викладачів.

- Створення системи оцінювання та тестів. ChatGPT може бути використаний для автоматичної генерації тестових завдань, що дозволяє викладачам економити час на створенні тестів та забезпечувати більш об'єктивну оцінку знань студентів.

- Створення ChatGPT текстів для подальшої роботи студентів з ними: редагування, обробки, аналізу.

- Здійснення фактчекінгу. Чат може вигадувати неіснуючі події та факти. Адаптуючи згенеровану інформацію чатом до змісту дисципліни, викладач може

формувати завдання, метою яких є знаходження помилок у представлених матеріалах.

- Підтримка діалогу зі студентами під час дистанційного навчання. ChatGPT може бути використаний для створення чат-ботів, які можуть допомогти студентам з різними питаннями, пов'язаними з дисциплінами соціокомунікаційного циклу. Наприклад, чат-бот може надавати відповіді на запитання про терміни та концепти, які вивчаються у курсі.

- Підтримка дослідницької роботи: викладач може використовувати ChatGPT для аналізу великої кількості текстових даних з метою виявлення закономірностей та трендів. Це може бути корисним для студентів, які займаються дослідницькою роботою в рамках соціокомунікаційних дисциплін.

- Оптимізація процесу навчання: ChatGPT може допомогти викладачеві виявити найбільш ефективні методи навчання, а також рекомендувати індивідуальні завдання та матеріали для студентів з різним рівнем знань.

На ряду із явними перевагами використання ШІ у освіті існує ряд викликів, пов'язаних з використанням ChatGPT у цій сфері. Хоча цей інструмент може стати потужним допоміжним засобом у викладанні, він не може повністю замінити роботу викладача. Використання ChatGPT повинно бути узгоджене з професійними навичками викладача, який повинен критично оцінювати отримані результати.

Висновки. Отже, використання ChatGPT у викладанні дисциплін соціокомунікаційного циклу може бути корисним інструментом, однак при цьому вимагає уважності та критичного мислення. Викладачі повинні бути готові до вирішення викликів, пов'язаних з цим інструментом та використовувати його з розумінням ризиків, дотримуюсь правил академічної доброчесності.

Використання ChatGPT у вищій освіті є однією з перспективних технологій, яка може допомогти вирішити багато проблем, з якими стикається освітня галузь. У час динамічних змін потрібно адаптуватися до змін та новацій. І найголовніше – розглядати ці можливості не як загрозу, а як допоміжний інструмент в освітній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Cullen C. *Artificial Intelligence: Friend, Foe, or Neither?* URL : <https://academicintegrity.org/resources/blog/110-2023/february-2023/422-artificial-intelligence-friend-foe-or-neither?fbclid=IwAR3NSfIh8gxEEcBc3RUKDPUbiuZJWNu0PULuYPKaIWDSwMcxgNqhCUdGt0o> (дата звернення: 01.05.2023).

2. *Школярів вчитимуть користуватися штучним інтелектом – Федоров* URL : <https://vseosvita.ua/news/shkoliariv-vchytymut-korystuvatysia-shtuchnym-intelektom-fedorov-89544.html> (дата звернення: 01.05.2023).

3. *ChatGPT доступний в Україні: що це таке і як він змінить освіту?* URL : <https://osvitoria.media/experience/kontrolnu-napyshe-shtuchnyj-intelekt-shho-take-chatgpt-ta-yak-vin-zminyt-osvitu/> (дата звернення: 01.05.2023).